

1208
1. písomná zmienka

CHTELNIČAN

štvrt'ročník obce Chtelnica

ROČNÍK XII.

JANUÁR-MAREC 2022

ČÍSLO 1

37. ročník BEH OSLOBODENIA CHTELNICE

23. apríla 2022

Kategórie žiakov MŠ a ZŠ štart o 9.00 h.
Kategórie dospelých štart o 10.00 h.
Regristrácia od 8.15 h. do 9.30 h. (žiactvo do 8.30 h.)

Viac info na 033/7794205

[QR code](https://www.qr-code.com/qr/0337794205)

FAŠIANGY

Nakoľko sa v posledných dňoch fašiangov začali opatrenia uvoľňovať, obec sa spolu so šabľovníkmi a dychovou hudbou rozhodli, že v nedeľu 27.02.2022 o 16:30 h. na námestí „skočia“ aspoň symbolicky, vytancujú dámy aj pánov a pre deti zahrajú vrabčáka.

Galéria fotiek pokračuje na str. 5.

Foto: P. Lukačovič

POMOC PRE UKRAJINU

Ďakujeme všetkým, ktorí sa pripojili k pomoci pre Ukrajinu. Jednu krabici sa podarilo vyzbierať v našom kostole a druhá bola poslaná zo zdravotníckych zásob DHZO Chtelnica.

Informácie o možnosti ďalšej pomoci nájdete na str. 3.

Z OBECNEJ Matriky**Srdečne blahoželáme...****98 rokov oslávila**

Štefánia Tomaškovičová

93 rokov oslávila

Mária Jurkasová

90 rokov oslávíl

Ján Puttera

85 rokov oslávili

Michal Blanárik

Michal Bašnák

Marta Masáriková

80 rokov oslávíl

Jozef Mihálík

**Veľa šťastia
na spoločnej ceste
životom...**Gabriela Škreková
a Jozef Langer,Romana Hanzlovičová
a Peter Slamka**Vitajte medzi nami!**Rudolf Halenár
Sára Šugová
Jozef Kniš
Tobias Kutiš**S úctou spomíname...**

Anton Prvý 80 r.

Jozef Krajčovič 90 r.

Zuzana Mráziková 91 r.

Alojz Hlaváč 76 r.

Elena Dzurenková 88 r.

Ján Hlúch 84 r.

Anna Kopřivová 91 r.

Anna Ferančíková 71 r.

Janka Lukačovičová 91 r.

Karolina Michaličková 82 r.

Pavol Krchnár 85 r.

Agneša Cepková 96 r.

Júlia Mihálíková 82 r.

Práce v obci

Odstraňovanie kalamitného dreva v parku.

Realizácia kanalizačnej trasy na stope Q2
ulica Rajhanská.Povolený výrub agátov popri elektrickom
vedení.

Realizácie kanalizačných prípojok pre obyvateľov do stoky R1 ulica Partizánska.

Pomoc Ukrajine

Našou spoločnosťou od 24. februára rezonuje konflikt na Ukrajine. V čase písania týchto riadkov sú obyvateľia susednej krajiny stále v ohrození a utekajú zo svojej domoviny v strachu o svoj život. Hoci sme boli doteraz skúšaní vírusovým ochorením a všetci sme unavení a vyčerpaní, nie je vhodné zatvárať oči pred realitou dnešných dní.

Nech je Vaše presvedčenie o pozadí konfliktu akékoľvek, faktom zostáva, že títo ľudia nedobrovoľne opustili svoje domovy, zanechali za sebou či už rodinných príslušníkov, či nadobudnutý majetok, jedným slovom všetko, a to na neurčity čas.

Čo robiť v prípade, že chcete pomôcť

Z dôvodu kritickej situácie ohľadom potreby ubytovania cca 1700 vojnových utečencov z Ukrajiny v blízkom okolí, nás Trnavský samosprávny kraj žiada o informáciu, či sú v našej obci niektorí občania ochotní bezplatne ubytovať utečencov z Ukrajiny. Jedná sa o plne funkčné ubytovanie aj so stravou. Ak chcete utečencom poskytnúť ubytovanie, zašlite nám uvedenú informáciu na email: chtelnica@chtelnica.sk.

V informácii prosím uvedte: meno a priezvisko poskytovateľa ubytovania, adresu ubytovania, telefonický (e-mailový) kontakt na poskytovateľa, koľko osôb je schopný ubytovať, na koľko dní vie poskytnúť ubytovanie (prípadne v akom období je schopný ubytovanie poskytnúť).

Pokyny pre občanov, ktorí ubytovanie už poskytli

Okresný úrad Trnava, odbor krízového riadenia vy dal pokyn pre všetky obce a mestá Trnavského kraja ohľadom povinnosti nahlasovať počty ubytovaných vojnových utečencov z Ukrajiny.

Z toho dôvodu žiadame obyvateľov obce, fyzické i právnické osoby, ktoré poskytujú ubytovanie, aby zaslali informácie o ubytovaných na obecný úrad v rozsahu: meno a priezvisko, dátum narodenia, krajinu pôvodu a adresu ubytovateľa na adresu: chtelnica@chtelnica.sk, tel. 0901910009.

Obec Chtelnica ďakuje všetkým občanom za materiálnu pomoc, ktorú poskytli v zbierke na pomoc Ukrajine. Ďakujeme členom DHZ Chtelnica a pánovi farárovi R. Nitranovi za ochotu a pomoc pri organizovaní tejto zbierky. Všetky ďalšie potrebné informácie o pomoci nájdete na webovej a facebookovej stránke obce.

-red-

Foto: Kto pomôže Ukrajine

Pomáhajme si

Súčasná doba ukázala akí my ľudia dokážeme byť súdržní a nápmocní jeden druhému. Žiaľ, ukázalo sa to v čase odohrávajúcich sa tragickej udalostí za našimi hranicami. Mnohým z nás behali hlavou myšlienky či má zmysel robiť to či ono. Život sa však nezastavil a my musíme naďalej fungovať.

Koncom minulého roka sme otvorili v škole jednu z tém, ktorá sa každodenne dotýka našich detí. Tému, s ktorou deti každodenne prichádzajú do kontaktu - problematiku školských sociálnych zariadení. Ich súčasný stav je pre samotné fungovanie určite postačujúci, rozumej, WC sú funkčné. Napriek tomu si myslíme, že deti si zaslúžia tento priestor obnoviť a sfunkčniť tak, aby sa stal dôstojnejším miestom. Miestom, ktoré nebudú navštevovať s obavami či strachom. Preto sme sa my, rodičia, rozhodli osloviť pána riaditeľa a zistíť „ako sa veci majú“ a ako by sa dalo z našej strany pomôcť.

Výsledkom rozhovorov s vedením školy bola úprimná radosť z našej iniciatívy a poskytnutie výraznej podpory. Túto podporu sme získali aj od mnohých rodičov, miestnych podnikateľov a v neposlednom rade aj zo strany obce. Na objasnenie treba napísať, že škola žiaľ nemá finančné prostriedky, ktoré by postačovali na obnovu a modernizáciu sociálnych zariadení. Podanie pomocnej ruky každého z nás pri samotnej rekonštrukcii je super, avšak nestačí. To, čo je najviac potrebné, sú finančné prostriedky.

Pevne veríme, že prostredníctvom poukázania 2% z daní, ktoré sú rodičia i mnohí, našej obci vzďialení darci ochotní poukázať pre potreby našej iniciatívy, sa nám podarí vyzbierať nemalú sumu, ktorá bude predstavovať východisko pre naše snaženia. Avšak, výsledná suma by mala byť značne vyššia. Postupne oslovujeme nám blízke firmy mimo Chtelnice, ktoré nám slúbili podporu, a týmto článkom sa chceme prihovoriť aj vám, občanom, rodičom, starým rodičom a hlavne miestnym podnikateľom. Sponzorom tak obľúbeného školského plesu, ktorí ste každoročne podporovali nielen vecnými darmi, ale aj svojou účasťou – teda vašou finančnou podporou (vstupné lístky, tombola, sponzorské). Prostredníctvom školských plesov

si škola vedela výrazne polepšiť vo veciach, ktoré nebolo možné podporiť zo strany štátu. Ples sa však vzhľadom na zložitú pandemickú situáciu už dva roky nekonal.

Veríme, že mnohí z vás podporia túto iniciatívu a že pomoc, súdržnosť a solidarita sa ukáže aj u nás v Chtelnici. Pre finančnú podporu v akejkoľvek hodnote možno využiť priamo účet školy, kde je do poznámky dobré uviesť „DAR“. Číslo účtu je SK39 0200 0000 0030 7734 9853. Názov účtu je Rodičovské združenie pri ZŠ, Nám. 1. mája 3, Chtelnica. Ak nás finančne podporíte neviete či nechcete, budeme radi aj za pomoc pri samotnej rekonštrukcii, ktorá je naplánovaná počas letných prázdnin.

Tešíme sa, že je vôle zo strany školy i obce, a rovnako, že mnohí z vás sú otvorení pomoci. Obec, ako komunita si pomáhame a navzájom sa podporujeme. Veríme, že to tak aj naďalej zostane a vopred všetkým ďakujeme!

Rodičia

NOVÉ TOALETY PRE DETI

iniciatíva rodičov

Leto 2022

VYTVORME DÔSTOJNÉ MIESTO PRE NAŠE DETI
AKO? POUKÁZANÍM SPONSORSKÉHO DARU NA
ČÍSLO ÚČTU SK39 0200 0000 0030 7734 9853 s
poznámkou "DAR"

info: 0905 264 655

Dobrovoľný hasičský zbor Chtelnica

Dobrovoľní hasiči upozorňujú občanov

S prichádzajúcou jarou, teplým a suchým počasím, sa opäť objavujú prípady vypaľovania suchej trávy. Je to obdobie, ktoré je charakterizované enormným nárustom vzniku požiarov v prírodnom prostredí. Dôvodom je zámerné vypaľovanie trávy, spaľovanie lístia a konárov. Tento nezmyselný zlozvyk nenahradí pracovitú ruku ani starostlivosť o pozemok. Iba na krátky čas sa spred očí stratia staré a suché byle, ale neobrobená a neudržiavaná plocha tu bude zas.

Umyselným a cieľavedomým vypaľovaním dochádza k porušovaniu zákona NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov. Zároveň sa porušuje zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Za porušenie týchto zákonov, môžu občania dostať vysoké pokuty. Občan môže dostať pokutu do 332 eur, právnická osoba až do 16 596 eur.

V prípade, že sa stanete svedkom nedovoleného vypaľovania, mali by ste takúto skutočnosť ohlásiť na políciu (t.č.158).

Text: Bc. M. Molnár

Foto: Archív DHZ

Zo zásahov DHZ Chtelnica

Dňa 30.1.2022 o 16:20 h. bol vyhlásený poplach pre DHZO Chtelnica od OS KR HaZZ Trnava k spadnutému stromu cez cestnú komunikáciu pri priehrade v Chtelnici. Jednotka v počte 1+1 s technikou Iveco Daily po príjazde na miesto spadnutý strom zrezala a cestnú komunikáciu sprejazdnila.

Dňa 5.2.2022 bola jednotka DHZO Chtelnica vyslaná OÚ Chtelnica na likvidáciu rozliateho motorového oleja na uliciach Štúrová a Poľná. Jednotka v počte 1+1 použila na likvidáciu Sorb XT.

Dňa 12.3.2022 o 13:58 h. bol vyhlásený poplach pre DHZO Chtelnica od OS KR HaZZ Trnava k požiaru trávnatej plochy pri chatovej oblasti „Brnošiny“ v Chtelnici.

Jednotka v počte 1+4 vyrazila na miesto udalosti s technikou Iveco Daily a na hasenie použila dva prúdy.

Po príchode HaZZ Piešťany a DHZO Veľké Kostoľany sme sa riadili pokynmi veliteľa zásahu HaZZ.

Ďakujeme za spoluprácu HaZZ Piešťany, DHZO Veľké Kostoľany a PZ SR.

Text a foto:
DHZ Chtelnica

Výstava v Malokarpatskej galérii

Július Oravský, učiteľ, 1973 – 1980 riaditeľ školy v Chtelnici, akademický maliar, grafik, objavoval mladé talenty z výtvarného odboru. Jeho doména bola grafika s námetmi práce, ale aj maľovanie krajiny, Chtelnice a jej okolia.

Dielatoh to hľadajú významného rodáka si môžete pozrieť počas otváracích hodín Malokarpatskej galérie v kaštieli v Chtelnici do 8. mája 2022.

JÚLIUS ORAVSKÝ

100 SPOMIENKA OBRAZOV

MALOKARPATSKÁ GALÉRIA 19.3. - 8.5.2022

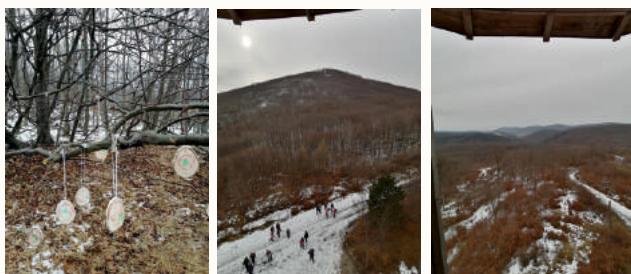
SLÁVOSTNÉ OTVORENIE VÝSTAVY BUDÉ 19.3.2022 o 17:00

KLUB REGIONÁLNEHO DŇA A HISTÓRIE V CHTELNICI / KULTÚRA CHTELNICE

Výstup na Klenovú 2022

Turistický klub pri OZ Naša Chtelnica pozýval v sobotu 29. januára 2022 na neoficiálny individuálny výstup na Klenovú. Odporúčaný bol štart od Humpolca okolo 8:30 h. Výstupu sa zúčastnilo odhadom 120 Chtelničanov.

Foto: M. Fabova

Fotogaléria Fašiangy 2022

Foto: P. Lukačovič

DH CHTELNIČANKA, OBEC CHTELNICA, OZ NAŠA CHTELNICA

Vás pozývajú na hudobné popoludnie

HUDBA BEZ HRANÍC

PROGRAM:

15.00 - 15.45 DH CHTELNIČANKA

16.00 - 17.45 DH VLČOVANKA (SK)

18.00 - 22.00 DH GLÓRIA (CZ)

**SOBOTA 28.5.2022
V CHTELNICI PRI KAŠIELI**

V prípade nepriaznivého počasia sa akcia uskutoční v plnivých priestoroch kaštieľa

Bronzový medailista z MS v kickboxe

V tomto roku sa v obecných novinách zameriame na úspešných športovcov z našej obce. Ako prvého Vám predstavujeme húževnatého mladého muža Patrika Bednárika, bronzového medailistu z Majstrovstiev Slovenska v kickboxe z roku 2020 a 2021, ktorý nám neváhal odpovedať na páčotázok.

Prečo práve kickbox, čo vás k tomu viedlo ?

Zo začiatku šlo čisto o zdravie, keďže sa moja váha pohybovala okolo 150 kg. Najprv to bolo súčasne rugby, pretože mám rád tvrdšie športy, no tam som zistil, že tie kolektívne nie sú práve pre mňa. Začalo to teda klasickým boxom a pokračovalo až ku kickboxu.

Aké sú vaše doterajšie najväčšie úspechy? Pripravujete sa na nejaké ďalšie súťaže?

Moje úvodné tri zápasy, ktoré žiaľ nemám zdokumentované kvôli svojej hanblivosti za svoj vtedajší vzhľad, sú pre mňa asi najväčším úspechom. Aj keď skôr teda takým osobným.

Zo všeobecného pohľadu to budú práve dve bronzové medaily z Majstrovstiev Slovenska v Kickboxe z roku 2020 a 2021. Tento rok nemám veľké očakávania, potrebujem totiž ísť na operáciu slabinovej prietreže, dať do poriadku zlomený priehlavok, ktorý mi pravdepodobne zle zrástol a nejaké súkromné veci. To ale neznamená, že nemôžem stihnuť dva či tri zápasy, z ktorých jeden by mohol byť na slávnostnom večere Perún Summer Fight Night 3 v Trnave koncom augusta.

Aké sú výhody tohto športu ?

Vo fitness rovine je to skvelý pomocník pri chudnutí. Hlavnou výhodou z môjho pohľadu je práve vplyv na mentalitu človeka. Neexistuje totiž bojovník, ktorý môže rany len rozdávať, musí ich vedieť aj priať. Ustáť niektoré rany, aj keď sa to možno nezdá, je totiž náročnejšie v hlave. Telo sa ľahko otriasie a s prílivom adrenalínu je bolesť len mierna. Ak aj spraviš nejakú chybu, nie je tu nikto okrem teba kto môže zvrátiť jej následky a taktiež nemôžeš nikoho obviníť, pretože tú chybu si mohol spraviť jedine ty. Časom to človeka pekne zocelí, fyzicky aj mentálne.

Aké sú vaše voľnočasové aktivity, čo robíte ked nešportujete?

Varím, píšem poviedky, chodím do prírody, kreslím, študujem rôzne odborné články či už o zdraví, varení alebo vlastne o hoci čom. Samozrejme sem patria aj priatelia, ktorých možno nie je veľa, ale o to ich mám radšej.

Aké je vaše civilné zamestnanie ?

Rovnako ako šport aj prácu mám rád tvrdú a náročnú. Pracujem na stavbe, zatepľujem, robím podlahu, betónujem alebo staviam lešenie. Milujem to. Popri tom si čas od času privyrábam ako vyhadzovač v kasíne i na rôznych podujatiach, alebo aj ako osobný tréner, hlavne čo sa redukcie váhy týka. Ale to sú naozaj len také „bokovky“.

Mali ste aj inú predstavu o svojej kariére ?

Samozrejme. V minulosti ma veľmi zaujímal počítače, hlavne programovanie a grafický dizajn. Časom sa mi zdalo, že táto záľuba bola len taká umelo vytvorená vplyvom okolia.

Čo sa športu týka, bolo to práve rugby a ľadový hokej, ktorý si stále rád zahrám, no súťažiť by som v ňom nechcel ani nedokázal.

-red-

Foto: Archív P. Bednárik

Fotogaléria karneval v škôlke

Celá škôlka sa 2.2.2022 premenila na úžasnú karnevalovú pártu. Mali sme pocit, že sme v rozprávkovom svete, všade samé princezné, králi, Snehulienky, spidermani, rytieri, či lienky. Bolo veľmi veselo, deti sa tešili z darčekov, tomboly, diplomov, hostinky, diskotéky, či súťaží. Bol to veľký deň, veľký bál. Dobrá zábava a tanec vyčarili na tvároch detí úsmev a pozitívnu náladu bolo cítiť ešte aj ďalšie dni.

Text: L. Kopálová

Foto: P. Lukačovič

PUB TRIBÚNA POZÝVA

**OTVORENIE
LETA**

kaštieľ Chtelnica

**BYSTRÍK
SLNIEČKO
NEZNÁMI
DJ DAVIS**

18. jún 2022
15.00 h.

Skákací hrad
Maľovanie na tvár

Vystúpenie tanečnej skupiny
Streetbeats crew

VSTUPNÉ
Predpredaj do konca mája 14€
Na mieste 16€
Deti
do 12 rokov
ZADARMO

Po 21.00 h. 7 €

TRIBÚNA
PUB CHTELNICA

HLÁSKA „R“ – ROTACIZMUS

Dňa 27.11.2021 sa v MŠ uskutočnila depistáž zameraná na posúdenie vývinu reči a zachytenie prejavov narušenej komunikačnej schopnosti detí v strednej triede a v oboch veľkých triedach. Špeciálny logopéd z CPPPaP poskytol poradenstvo s písomnými odporúčaniami pre učiteľky MŠ a pre rodičov detí. Žiaľ, až u 80% detí boli zistené ľažkosti s vývinom reči – tetizmus (porucha reči, keď sa všetky spoluhlásky vyslovujú ako „T“ alebo sa úplne vynechávajú), rotacizmus (chybná výslovnosť hlásky „R“), sigmatizmus (chybná výslovnosť sykaviek, šušlanie) a iné. Podľa posledných rokov nám tak počet detí s narušenou komunikačnou schopnosťou neúprosne narástol. Nakolko ide o závažný problém u mnohých detí, rozhodli sme sa vám napísať zopár užitočných rát a domáčich cvičení ako základnú prevenciu pred chybnou výslovnosťou hlásky „R“.

Detská reč sa nevyvíja sama. Je mnoho činiteľov, ktoré na jej vývin význame pôsobia. Najmä v rodinnom prostredí a v prostredí materskej školy sa kladú základy kultúry jazyka ako prostriedku dorozumievania sa a styku s ľuďmi. Hláska „R“ patrí medzi hlásky, ktoré sa tvoria ako posledné. Jazyk vibruje, kmitá – hláska R je dvojkmitná, R štvorkmitná (napr. v slove vŕba). Často je táto hláska tvorená nesprávnym spôsobom, na nesprávnom mieste. Nakolko je artikulácia hlásky „r“ veľmi náročná, jej chyby sa vyskytujú vo všetkých troch formách:

- mogilalické chyby: dieťa hlásku vôbec netvorí a teda ju vynecháva (napr. povie yba namiesto ryba, uka, namiesto ruka)
- paralálické chyby: dieťa hlásku nahrádza inou, najčastejšie je „r“ nahrádzané hláskami l, j, h (napr. povie láno namiesto ráno)
- patologické: dieťa hlásku tvorí chybným spôsobom, preto je jej akustický výsledok iný ako by mal byť

Pred nástupom do prvého ročníka by dieťa malo mať správne používanie hlásky „R“ zautomatizované, bez chybnej výslovnosti. Je potrebné sa ľou zaoberať čo najskôr, aby sa chybná výslovnosť nefixovala naďalej. V dospelosti ide totiž už o namáhavý proces, ktorý si vyžaduje veľa trpežlivosti a dlhodobého tréningu. Ponúkame vám zopár tipov ako môžete u svojich detí dosiahnuť správnu výslovnosť „R“.

AKO SPRÁVNE NASTAVIŤ REČOVÉ ORGÁNY:

- otvoriť ústa (horné a dolné zuby musia byť od seba)
- špičku jazyka dať za horné zuby (ako keď vyslovujeme T alebo D)
- cvičíme slabiky: DA, DE, DY, DO, DU Hláska D musí však dieťa tvoriť ľahko a zoslabene, aby sme dosiahli potrebné rozkmitanie končeka jazyka. Keď ich dieťa zvládne, pokračujeme spoluhrávkami: TD, DD, BD, PD, KD, HD, VD, MD... dbáme, aby u hlásky D boli otvorené ústa a špička sa dotýkala ďasien za hornými zubami.
- nahradzujeme zvuk R hláskou D: brána – bdána, prší – pdší, hroch – hdoch, koruna – koduna
- postupne cvičíme slová s R na začiatku slov, v skupine hlások

vnútri slova, vnútri slova medzi dvoma slabikami, v uzavretých slabikách a na konci slov. Ak dieťa začne vytvárať R hrdelne – začne račkovať, na chvíľu s nácvikom prestaneme.

• básničky a riekaninky zamerané na hlásku R necháme na záver, keď už dieťa vie R vyslovíť aspoň niekedy.

Dôležité je, aby sme na dieťa nevyvíjali zbytočný nátlak prebytočnou snahou a starostlivosťou o správnu výslovnosť. Je správne posilňovať u dieťaťa rečové sebavedomie a dávať mu podnety k prirodzenému vyjadrovaniu. Ideálne, ak budeme vyvodzovať hlásky a ukazovať mu správny vzor prostredníctvom hry, rôznych obrázkov a vecí bežnej potreby. Pokojne môžeme na cvičenie využívať aj momentálne situácie – v obchode, u lekára, na prechádzke... Efektívnejšie je cvičiť kratší čas a častejšie. Ak sa dieťaťu podarí vyslovíť „R“ v niektorých slovách, nenúťme ho za každú cenu používať ho všade. Zautomatizovať ho a dostať do bežnej reči sa musí postupne. Samozrejme nezabúdame na pochvalu, odmenu za každú snahu či zlepšenie.

Milí rodičia, rozumieme, že je veľmi ľažké odhadnúť, či vaše dieťa potrebuje pomoc alebo mu treba dopriať trochu viac času. Vo všeobecnosti však platí, že návštěvou odborníka nič nepokazíte. Prosíme vás, nenechávajte si riešenie problému u svojich detí s výslovnosťou na poslednú chvíľu. Riešiť zlú výslovnosť, keď už máte doma školáka, je neskoro. Logopédi upozorňujú, že správnu výslovnosť by dieťa malo zvládnuť medzi 3. až 6. rokom. Preto, ak sa u dieťaťa chybná výslovnosť dlhšie sama nelepší, mali by ste s ním navštíviť logopéda, ktorý vám dá praktické rady a presne určí vhodné slová na cvičenia.

Mgr. M. Hlavatovičová
Foto: Archív MŠ

OROMOTORICKÉ CVIČENIA

- Výdychovým prúdom rozkmitáme obe pery, jazyk máme v neutrálnej polohe.
- Pohybujeme končekom jazyka po hornej pere smerom čo najvyššie k nosu.
- Opierame konček jazyka najprv o horné, a potom o dolné ďasno, neskôr zuba
- Počítame končekom jazyka najprv horné, a potom dolné zuby.

DYCHOVÉ CVIČENIA

- Dieťa fúka do papierovej guľky (súťaž, kto ďalej fúkne).
- Dieťa fúka do vrtuľky.
- Dieťa si fúka na chrbát ruky, aby cítilo výdychový prúd (hráme sa na víchricu, jemný vánok...)

HLASOVÉ CVIČENIA

- vtáčik spieva tdnk, tdnk, tdnk, tdnk
- auto ide po kamenistej ceste tddd, tddd, td,td,td,td,td
- trúbka trúbi tdú, tdú, tdú, tdú
- medved' bručí bдум bдум bдум
- kohút kikiríka kikidík, kikidík, kikidík

Chráňme si deti

Empatia je pojmom, ktorý sa v bežnej reči skloňuje často. S udalosťami posledných dní, mesiacov, či dokonca rokov môžeme niekedy nadobudnúť pocit, že sa v medziľudských vzťahoch čoraz viac stáva naozaj len prázdnym pojmom.

Dnešná generácia mladých ľudí vyrastá v čase neobmedzených informačných a komunikačných možností. Deti sa často, už na prvom stupni, orientujú na sociálnych sieťach, ktoré im ponúkajú nekončiaci tok informácií, názorov, postojov. Tieto často nie sú schopní filtrovať a spracovať ani dospelí.

Najrôznejšie udalosti posledných rokov ešte viac pripútali deti a mladých ľudí k obrazovkám počítačov, tabletov či smartfónov, kde trávili nie len čas, ktorý inak trávili v škole, ale aj značnú časť svojho voľného času. Na mieste ktoré nám na jednej strane ponúka prístup k informáciám, sociálnym kontaktom ale zároveň na mieste, kde stačí zopár kliknutí na to, aby sme niekoho ponižili, zosmiešnili, urazili. Kde má každý pocit, že môže vyjadriť svoj názor na všetko a na každého bez ohľadu na to, či sa to niekoho dotkne, niekomu to ublíži. Bez záujmu o to, či niekoho poniží, niekoho urazí. Na mieste, kde má každý právo vyjadriť svoj názor bez ohľadu na to, či o danej téme niečo vie, či danej téme rozumie, či sa jeho názor opiera o fakty, skúsenosti, vedomosti. Tieto názory sa ďalej šíria, navzájom sa konfrontujú a diskusie, ktoré pod nimi vznikajú sú často plné neuveriteľnej nenávisti, zloby a urážok.

Toto je prostredie, v ktorom dnes mladí ľudia de facto vyrastajú, kde hľadajú informácie. O udalostach, ktoré každodenne hýbu svetom sa dozvedajú na pozadí nekončiaceho „hejtu“ medzi ľuďmi a niekedy až absolútnejne absencie ľudskosti, tolerancie k inakosti a empatie.

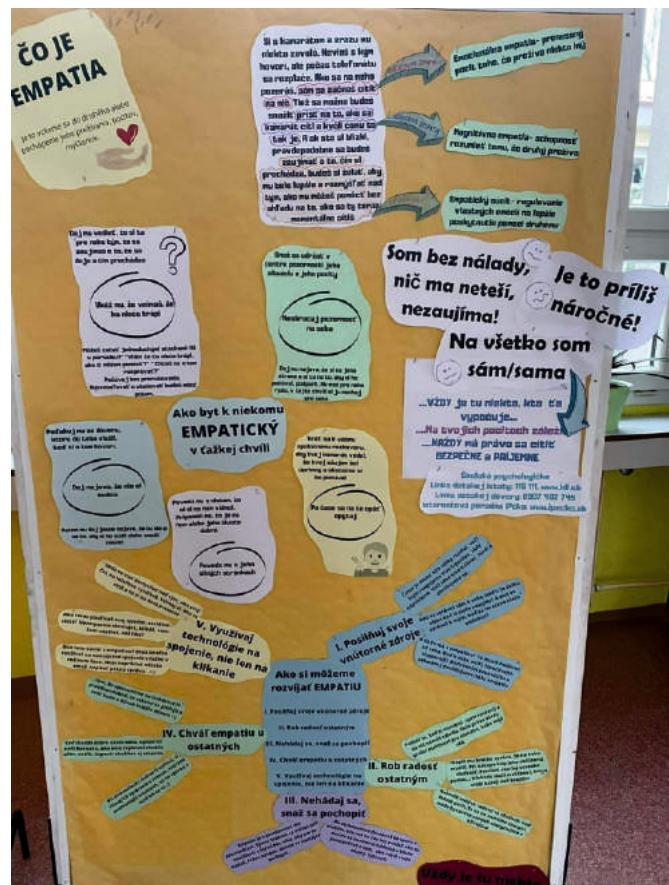
Preto by práve nám, rodičom a tým, ktorý sa denne venujeme práci s deťmi malo záležať na tom, aby sme v generácii, za ktorú nesieme zodpovednosť rozvíjali ľudskosť, toleranciu a empatiu. Aby sme okrem toho, že im budeme sami vzorom, venovali čas úprimným a otvoreným rozhovorom aj o týchto témach. Zaujímali sa o to, kde čerpajú informácie, ako vnímajú to, ako sa ľudia k sebe navzájom napríklad práve v online priestore správajú. Aby sme aj v škole stále vytvárali priestor na to učiť deti prijať iný názor a zároveň obhájiť ten svoj bez vzájomných

urážok. Aby sme v nich rozvíjali toleranciu, poznanie vlastnej hodnoty a hodnoty ostatných, empatiu- schopnosť vcítiť sa do pocitov, konania inej osoby, nazerať na svet očami toho druhého, doslova „prejsť sa kúsok v jeho topánkach“.

A na záver...je dôležité aby sme si uvedomili, že deti, rovnako ako dospelí, potrebujú, aby im svet dával zmysel. Potrebujú odpovede, vysvetlenia. Ak nedostanú priestor a vysvetlenie vhodné veku vo svojom okolí, začnú si odpovede na svoje otázky hľadať tam, kde je to pre nich najdostupnejšie.

Text: Mgr. K. Hlavatovičová, školská psychologička

Foto: Archív ZŠ

BLŠÁK NA NÁDVORÍ

Gazár, nie len detských vecí

**23. apríla 2022
od 9.00 do 12.00**

nádvorie Chtelnického kastielka

Dajme veciam druhú šancu!

Bazár detských vecí, ktorý býva pravidelne v Makovičke iste poznajú najmä mamičky. Situácia, podmienky v budove, ale aj chuť spraviť niečo nové, nás priviedlo k myšlienke spraviť v Chtelnici „blší trh“.

V čom bude iný ako doteraz organizovaný bazár?

V tom, že môžete prísť predávať okrem detského oblečenia a obuvi aj knihy, hračky, platne, dámske aj pánske oblečenie a podobne.

Prihlásovať sa môžete na mailovej adrese mc.makovicka@gmail.com a my vám pošleme podmienky predaja a základné inštrukcie.

Veríme, že takto spolu strávime príjemné dopoludnie a prídeme k super veciam za výbornú cenu!

Človek pre druhých

Čo to znamená, byť ozajstným kresťanom? Sv. Pavol to vyjadruje veľmi výstižne: „To už nežijem ja, ale žije vo mne Kristus.“ (por.Gal. 2,20)

Ak chcem teda byť pravým kresťanom, musí zomrieť moje „ja“. Nie to „ja“, ktoré tvorí originalitu mojej bytosti, ale to „ja“, ktoré znamená sebecetvo, vďaka ktorému sa točím len okolo svojich prianí, len okolo toho, čo je mi príjemné, čo mi prináša uspokojenie.

Ak teda chcem žiť ozajstným kresťanským životom, potom vo mne musí starý človek zomrieť a narodiť sa nový. V čom spočíva rozdiel? Starý človek je človek, ktorý žije pre seba. Ježiš, ktorý nám dáva dokonalý príklad nového človeka, je však pravým opakom, ktorý žije výhradne pre druhých. Všetkým čo mal a čím bol, patril Bohu a ľudom. „Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých.“ (Mt 20, 28)

Zomrieť a vstať s Kristom k novému životu teda znamená premenu v Ježiša, ako je to najviac možné. Byť kresťanom znamená „byť Ježišom“ s rešpektom k originalite svojej osoby - inak žil Ježiš Peter, inak ho žil Ján, inak ho žije každý z nás.

Že však v každom z nás Ježiš skutočne žije, to nie je krásny obraz, ale je to skutočnosť vyplývajúca z vtelenia a krstu. Tým, že sa Syn Boží stal človekom, spojilo sa božstvo s ľudstvom a vytvorila sa možnosť žiť nielen ako Ježiš, ale ŽIT JEŽIŠA. Ako? Rozvinutím božského života, ktorý bol do nás krstom vložený. Krst je vstúpením Boha do nášho vnútra. Krstom si nás Boh vybral, aby sme sa stali jeho príbytkom. Sv. Ján to vyjadruje

takto: „Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi ani z vôle tela ani z vôle muža, ale z Boha.“ (Jn 1,12-13)

Pán farár prišiel navštíviť deti na hodine náboženstva. V snahe „prelomiť ľadu“ sa ich opýtal: „Čo chcete robiť, keď vyrastiete?“ Deti odpovedali jedno cez druhé:

„Ja chcem byť námorníkom a budem sa plaviť po oceánoch,“ vyhlásilo jedno.

„Ja chcem byť lekárkou,“ zakriačalo dievčatko.

„Ja inžinierom informatiky,“ povedal chlapec, ktorý už mal vo veci jasno.

Potom tam bol ktosi, kto chcel byť pilotom, iný chcel šoférovať autobus, ďalšia chcela variť v televízii. Pán farár trpeživo načúval túžbam detí, ktoré sa tlačili okolo neho.

Všimol si však, že jedno dievčatko zostało ticho a zamyslene sedieť na svojom mieste. Ukázal na ňu a opýtal sa: „A čím chceš byť ty, keď budeš veľká?“ Dievčatko očervenelo a polohlasno povedalo: „Ak to poviem, všetci sa mi budú smiať a potom si zo mňa budú uťahovať.“

„Ale nie!“ upokojoval ju pán farár. „Som tu ja. Uvidíš, že nikto sa nebude smiať.“

Vtedy dievča hanbivo povedalo: „Ked' budem veľká chcem byť požehnaním.“ Deti mlčali. Pochopili.

„Ty si pre mňa požehnaním!“ Niet krajsieho prejavu úcty než tieto slová. Znamená to, že nesiem Boží dotyk a jeho dobro, kamkoľvek idem – človek pre druhých.

R. Nitran, farár

VZÁJOMNÁ DÔVERA

„Dôveruj celým svojím srdcom Pánovi a nespoliehaj sa na svoj um! Na všetkých svojich cestách myslí na neho a on ti bude rovnať chodníky.“ (Kniha prísloví 3,5.6) „Neverím Ti!“ Slová, ktoré zraňujú ako ostrý nôž. Strata dôvery zraňuje a bolí.

Dôvera je základom každého vzťahu. Keď sa stráca, berie so sebou aj úprimnosť, otvorenosť a prístupnosť. Dôvera je základom nášho vzťahu s Bohom. Keď mu nedôverujeme, akoby sme mu hovorili: „Neverím Ti!“ Aký je to potom vzťah? Boh si vyvolil Izrael, aby bol jeho ľudom. Ale už keď putovali púšťou, z času na čas zatvrdili svoje srdcia a vzbúrili sa. Adôvod? Nedôverovali mu.

Niekedy, keď všetky okolnosti hovoria proti, nie je ľahké dôverovať. Kde vziať na púšti dostať jedla? A kde vodu? A Adam s Evou - či im rozum (a pokušiteľ) nehovoril, že ovocie zo stromu poznania je dobré a chutné? A Ježiš - či by Ten, ktorý má kraľovať a priniesť svetu spásu, prišiel na svet v jaskyni niekde na okraji Betlehema, bez zlata, hodvábu, v drevenom žľabe?

A predsa. Boh nekoná podľa našej logiky. Plní svoje prisľúbenia, ale presvedčiť sa môže iba ten, kto mu verí a posúčha ho.

Mladý muž skúšal svoju dôveru k Bohu tak, že sa vybral pešo a bez stravy do vzdialého mesta. Spoliehal sa len na Pána. A skutočne nebolo dŕha, v ktorom by nemal čo vložiť do úst. Až v jeden deň šiel cez veľký les. Celý celučičký deň nič nejedol a začínať si pomaly zúfal. „Pane, kde si? Vidíš, že som hladný.“ Až neskoro večer našiel na ceste neotvorenú

čokoládu. Bola len trochu roztočená. Pán sa o neho postaral. Predstavme si, ako sa tam tá čokoláda dostala. Pravdepodobne niekomu vypadla. Len tak náhodou?! A on ju tam našiel, keď bol hladný, tiež len tak náhodou?! Keď sa na to pozrieme z iného uhlu pohľadu, prídeme na to, že to nebola náhoda. Boh dal kvôli nemu do pohybu iné veci. Niekoľkýmusel ísť pred ním. Pri vybaľovaní mu vypadla čokoláda. Nevšimol si ju. O niečo neskôr šiel tadiaľ ten mladý muž a našiel ju tam. A to všetko len kvôli tomu, aby nesklamal dôveru mladíka. Boh nechce sklamať ani nás. Ten mladík veril. Veril, že mu Boh pomôže. Viera je to, čo nás otvára dôvere v Boha, pretože viera a dôvera spolu súvisia. Ak neverím, nedôverujem. Ak dôverujem, verím. Treba mu len veriť, odovzdať sa do jeho rúk i za cenu toho, že nebudem vedieť, čo ma v najbližšej budúcnosti čaká.

V Žalme 34,9 je napísané: „Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán; šťastný človek, čo sa utieka k nemu.“ Venujte viac času rozhovoru s Bohom a s každou úprimnou modlitbou bude rášť vaša dôvera. Keď prídu búrkы života – áno, už aj prišli – budete lepšie vybavení na zvládnutie všetkého, čo vám príde do cesty. Úplná dôvera v Boha vám umožní bez strachu sa obrátiť na Noho a zvolať: „Otče, pomôž mi! Drž ma v náruči svojej lásky!“ A pretože ste si budovali hlubokú a trvalú dôveru v Boha, môžete žiť každý deň s absolútou istotou, že pevné držíte jeho ruku. „Pán je moja pomoc a môj ochranc. V neho dúfalo moje srdce a prišla mi pomoc; zaplesalo moje srdce a za to mu spevom ďakujem.“ (Ž 28,7)

R. Nitran, farár

ROK RODINY – Amoris Laetitia

rodina ako obraz Najsvätejšej Trojice

Sviatosti nám kresťanom udeľujú a zveľaďujú Boží život, inými slovami udeľujú nám osobitné milosti. Už vo sviatosti krstu sme dostali dar Ducha Svätého, ktorým žije v láske Otec a Syn Ježiš Kristus. Táto sviatost nám vtlačila nezmazateľný znak, znak Božej vernosti, ktorým sa sám Boh zaviazal, že nás nikdy neopustí, ani v šťastí ani v nešťastí. Podobne aj vo sviatosti manželstva uzatvárajú snúbenci zmluvu lásky, ktorú spečaťuje Ježiš Kristus. Sv. apoštol Pavol hovorí, že uzatvárajú manželstvo v Pánovi. Pán je teda s nami, ako ten, ktorý je jediný prostredník medzi Bohom a ľuďmi a on im osobitným spôsobom dáva účasť na svojom živote, ktorý žije v tajomstve Najsvätejšej Trojice. Mnohí teológovia v ostatných desaťročiach vďaka iniciatívam svätých pápežov Pavla VI. a Jána Pavla II. rozvinuli teologiu manželstva a rodiny ako ikony Najsvätejšej Trojice. Rodinné spoločenstvo sa vytvára ako elipsa silou dvoch ohnísk, ktoré vyžarujú a komunikujú lásku, to sú manžel a manželka. Láska spojila ich životy a Boh vstúpil do tohto ich spoločného ako milosť, dar Ducha Svätého. Podobne ako láska Otca a Syna plodí Ducha Svätého, tak aj manželia svojou vzájomnou láskou sa stávajú plodnými. Nemyslí sa tu iba na biologickú rovinu plodnosti, ale na plodnosť lásky, ktorá sa označuje v biblickej reči slovom AGAPÉ. To je tá láska, o ktorej sv. Pavol hovorí v 1. liste Korínčanom: „Láska je trpežlivá, láska je dobrovitá; nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčluje sa, nemyslí na zlé, netesí sa z neprávosti, ale raduje sa z pravdy. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží“ (1 Kor 13, 4 – 7). Mnohí manželia sa usilujú rásť vo vzájomnej láske, no vedia aj to, že je to veľmi náročné úsilie, ktoré si vyžaduje celého človeka.

Sväty Otec František hovorí: „Sväté písma a tradícia nám otvárajú prístup k poznaniu Najsvätejšej Trojice, ktorá sa zjavuje s črtami rodiny. Rodina je obrazom Boha, ktorý... je spoločenstvom osôb. Pri krste Otcov hlas označuje Ježiša za milovaného Syna a v tejto láske nám je dané spoznať Ducha Svätého (porov. Mk 1, 10 – 11). Ježiš, ktorý v sebe všetko zmieril a vykúpil človeka z hriechu, nielenže vrátil manželstvo a rodinu do ich pôvodnej formy, ale aj pozdvihol manželstvo na sviatostný znak jeho lásky k Cirkvi (porov. Mt 19, 1 – 12; Mk 10, 1 – 12; Ef 5, 21 – 32). V ľudskej rodine zhromaždenej Kristom sú obnovené „obraz a podoba“ Najsvätejšej Trojice (porov. Gn 1, 26), tajomstvo, z ktorého pramení každá pravá láska. Od Krista prostredníctvom Cirkvi, manželstvo a rodina prijímajú milosť Ducha Svätého, aby svedčili o evanjeliu a Božej láske.“ (Amoris laetitia71) To nás ešte viac povzbudzuje, aby manželia prežívali svoju vzájomnú lásku ako účasť na trojičnom živote, aby deti ako plody svojej lásky chápali ako dar, v ktorom sa prejavila plodnosť ich lásky a pozýva ich túto vzájomnú lásku ďalej rozvíjať. Už to nie je len ich vzájomná láska, ale láska troch.

Teda priatie sviatosti manželstva nie je spoločenská konvencia, prázdný obrad alebo len vonkajší znak nejakého záväzku. Nie je to len vonkajšia slávlosť, ale dar na posvätenie a spásu manželov, pretože skutočnosť, že si vzájomne prináležia prostredníctvom sviatostného znaku, je reálnym zobrazením samotného vzťahu Krista s Cirkvou. Mnohí si túto hlbockú skutočnosť neuvedomujú. Je preto vhodné, aby si manželia často uvedomovali, že sú pre Cirkev neustálou pripomienkou toho, čo sa stalo na kríži; sú jeden pre druhého

a pre deti svedkami spásy, na ktorej im sviatost dáva účasť. Manželstvo je povolenie, keďže je odpovedou na špecifické volanie k prežívaniu manželskej lásky ako nedokonalého znaku lásky medzi Kristom a Cirkvou. Kresťanské manželstvo je znamením, ktoré nielen naznačuje, ako veľmi Kristus miloval svoju Cirkву v zmluve spečatenej na kríži, ale túto lásku sprítomňuje v spoločenstve manželov. Keď sa spájajú v jednom tele, predstavujú zasnúbenie Božieho Syna s ľudskou prirodzenosťou.

Preto je pohlavné spojenie pre manželov cestou rastu v živote i v milosti. Pravda, ak je prežívané ľudským spôsobom a posvätené sviatosťou manželstva. Je to „svadobné mysterium“. Hodnota spojenia tel je vyjadrená v slovách súhlasu, v ktorých sa manželia navzájom prijali a jeden druhému darovali, aby spolu zdieľali celý život. Snúbenec hovorí snúbenici: „Ja M., beriem si teba, M., za manželku a sľubujem pred všemohúcim Bohom, že ti budem verný manželom a že ťa nikdy neopustím ani v šťastí ani v nešťastí, ani v zdraví ani v chorobe a že ťa budem milovať a ctiť po všetky dni svojho života.“ Podobne vyjadruje svoj manželský súhlas aj snúbenica. Tieto slová dodávajú sexualite význam a oslobodzujú ju od všetkej nejednoznačnosti. V skutočnosti však celý spoločný život manželov, celá sieť vzťahov medzi nimi, ich deťmi a svetom, bude naplnená a posilnená milosťou sviatosti, ktorá vyviera z tajomstva vtelenia a Veľkej noci, v ktorej Boh prejavil celú svoju lásku k ľudstvu a intímne sa s ním spojil. Keď bude treba čeliť výzvam, ktoré prídu, nezostanú sami odkázaní len na vlastné sily. Sú povolení odpovedať na Boží dar svojím úsilím, svojou kreativitou, svojou pevnosťou a každodenným zápasom, ale vždy budú môcť vzývať Ducha Svätého, ktorý posvätil ich zväzok, aby sa prijatá milosť nanovo prejavila v každej novej situácii. Celý ich život je silou sviatostného manželstva ponorený do tajomstva Najsvätejšej Trojice, čo si každý deň pripomínajú pri prežehnaní sa v Mene Otca i Syna i Ducha Svätého. O tom hovorí sv. Pavol: „Lebo veď v ňom žijeme, hýbeme sa a sme“ (Sk 17,28). Práve v tajomstve vnútorného Božieho života môžu manželia nachádzať silu, ktorá sa im dáva vo sviatosti manželstva. Rozhodujúce je, aby si túto skutočnosť nielen uvedomili a osvojili ako dôležitú vedomosť, ale aby sa naučili prežívať túto skutočnosť, že nikdy ani v tých najťažších chvíľach choroby, nešťastia, konfliktov a vonkajších problémov nie sú osamelí. Boh je s nimi.

Spoločne ako manželia sa zamyslime nad prežívaním tajomstva našej vzájomnej lásky, ako účasti na láske Otca i Syna i Ducha Svätého, na živote Najsvätejšej Trojice. Čo by sme mali urobiť, aby táto hlbocká pravda viery bola súčasťou nášho každodenného života v rodine?

Prof. ThDr. RNDr. Ladislav Csontos SJ, PhD.

PRED PÄŤDESIATIMI ROKMI

V roku 1972 celý pokrovový svet si pripomenuл 55. výročie Veľkej októbrevej socialistickej revolúcie a 50. výročia vzniku ZSSR. Preto aj v našej obci tieto významné výročia ovplyvnili politický, kultúrny i hospodársky život.

Popis obce

V marci 1972 bolo položené kanalizačné potrubie v Parkovej ulici, ktoré bolo napojené na školskú kanalizáciu.

27.3.1972 bola kolaudácia učební a fasády novostavby ZDŠ ako aj učiteľskej štvorbytovky.

17.3.1972 bola kolaudácia obchodného domu Hviezda.

V júni až auguste bola opravená fasáda farského kostola a čiastočne upravené aj jeho okolie.

Od júna 1972 Ministerstvo vnútra SSR započalo adaptačné práce v kaštieli, ktorý MNV administratívnu dohodou odovzdal spomenutému ministerstvu pre potreby Krajskej školy VB.

V júli 1972 bola odovzdaná svojmu účelu tretia dvanásťbytová jednotka v Chtelnici.

V auguste 1972 MNV dal vybudovať na Kúrii 2 bezprašné cesty. V tom istom čase bola dokončená aj bezprašná cesta na Husárskej ulici.

Dňa 4.9.1972 bola novostavba ZDŠ slávostne odovzdaná svojmu účelu. Bol to sviatok celej obce. Žiaci, učitelia, rodičia a hostia za zvukov miestnej dychovej hudby išli v sprievode od bývalej budovy národnej školy k novostavbe ZDŠ.

V októbri 1972 MNV dal zrenovovať pomník padlých v malom parku.

Počasie

V roku 1972 bolo mimoriadne nepriaznivé počasie, najmä neprialo poľnohospodárstvu. V januári bola veľmi mierna zima a sucho. Výdatnejšie dažde boli až začiatkom apríla. Potom zavládlo zasa sucho. Mimoriadne chladno a daždivo bolo v júni. Dňa 16. júla bol veľký lejak s ladvodom, ktorý zničil tabak na JRD a spôsobil aj veľmi veľké škody na úrode. V júli nastali zasa veľké horúčavy. Dňa 26. júla ráno obloha bola veľmi zatiahnutá

a bola takmer tma. Dostavila sa silná búrka s prietŕžou mračien. Veľké prívaly vody zaplnili priekopy a valili sa po hradskej. Námestie bolo zaplanené vodou, ktorá natiekla do cukrárne, knižnice a chodby kina. Podobná búrka bola aj v noci dňa 27. júla. V auguste spočiatku bolo pekne, neskôr bolo horúce počasie. Žatevné práce sa veľmi oneskorili a boli rušené daždom. V septembri a októbre vládlo pekné jesenné počasie. Dňa 20. novembra padal prvý sneh, ktorý sa hneď topil. Potom mierne počasie bez zrážok trvalo do konca roka.

Obyvateľstvo

V roku 1972 sa narodilo v Chtelnici 39 detí, zomrelo 11 ľudí. Občianske preukazy boli vydané 84 žiakom. V roku 1972 v Chtelnici uzavrelo manželstvo 26 párov.

Správa obce

V zložení MNV zmeny nenastali. Predsedom bol Karol Bašnák, tajomníkom Vojtech Miezga.

Priemysel

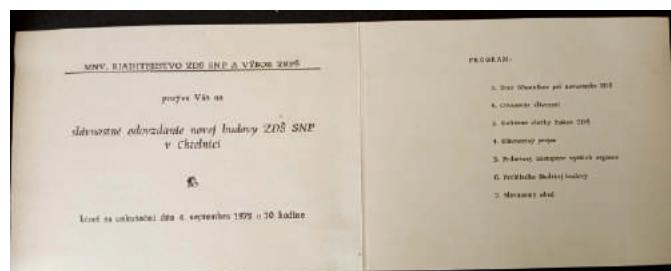
Na úseku priemyslu nenastali zmeny. Závod Piešťanka aj v tomto roku pracoval pod vedením J. Matušovského. Vyrábal pracovné obleky, detské konfekcie, vetrovky pre predajnu v Bratislave a posteľnú bielizeň pre Rakúsko.

Prepis je zachovaný v pôvodnej úprave a pravopise.

Je krátený.

Kronikár: G. Pockody

Foto: Archív ZŠ

TJ DRUŽSTEVNÍK CHTELNICA

Po zimnej prestávke sa nám znova rozbiehajú dedinské futbalové súťaže. Do jarnej časti vstupujú všetky naše kategórie bez väčších zmien. Najzásadnejšou je zmena na trénerskej stoličke A mužstva, kde Mariána Bogoru vystriedal Jozef Holický. Počas zimy absolvovali hráči A mužstva spoločne s dorastencami sústredenie v rekreačnej oblasti Tesáre. Dorast odohral počas zimy jeden prípravný zápas, doma zdolal rovensíkov z Vrbového pomerom 3:1. A mužstvo odohralo 3. kolo pohárového zápasu Bestrent Cup doma proti Šulekovu, po 90 minútach zápas skončil nerovnou 1:1 a na penalty boli

úspešnejší hostia. Pred štartom jarnej časti odohrali dospeli ešte zápas v Naháči, kde podľahli domácim 5:2. Mladšie kategórie absolvovali zimnú prípravu najmä na umelej tráve a v telocvični ZŠ v Chtelnici.

Veríme, že naši športovci budú podávať počas jari výborné výkony a zároveň pozývame fanúšikov futbalu na všetky domáce zápasy.

Text: M. Turanský

Program 4. liga mladší žiaci

10K	09.04.2022 10:30	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	MFK Vrbové
12K	23.04.2022 10:30	Sobota	OTJ - Banka	TJ Družstevník Chtelnica
13K	30.04.2022 10:30	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	PFK Piešťany
14K	07.05.2022 10:30	Sobota	OFK - Drahowce	TJ Družstevník Chtelnica
15K	14.05.2022 10:30	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	TJ Družstevník Dechtice
16K	21.05.2022 10:30	Sobota	TJ Slovan Červeník	TJ Družstevník Chtelnica
17K	28.05.2022 10:30	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	MTK Leopoldov
18K	04.06.2022 10:30	Sobota	SPORTAcademy Hlohovec	TJ Družstevník Chtelnica

Program 5. Liga starší žiaci

10K	10.04.2022 13:00	Nedeľa	TJ Družstevník Brestovany	TJ Družstevník Chtelnica
11K	17.04.2022 13:30	Nedeľa	TJ Družstevník Chtelnica	MFK Vrbové
13K	01.05.2022 14:00	Nedeľa	TJ Madunice	TJ Družstevník Chtelnica
14K	08.05.2022 14:00	Nedeľa	TJ Družstevník Chtelnica	TJ Iskra - Horné Orešany
15K	15.05.2022 14:00	Nedeľa	TJ Družstevník Špačince	TJ Družstevník Chtelnica
16K	22.05.2022 14:30	Nedeľa	TJ Družstevník Chtelnica	OŠK Dolná Krupá
17K	29.05.2022 14:30	Nedeľa	OŠK Veselé	TJ Družstevník Chtelnica
18K	05.06.2022 14:30	Nedeľa	TJ Družstevník Chtelnica	OŠK Dubovany

Program 6. liga dorast

15K	19.03.2022 15:00	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	OŠK Šúrovce
16K	26.03.2022 15:00	Sobota	MTK Leopoldov	TJ Družstevník Chtelnica
17K	02.04.2022 15:30	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	TJ Družstevník Brestovany
18K	09.04.2022 15:30	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	ŠK 2011
19K	16.04.2022 16:00	Sobota	OFK - Drahowce	TJ Družstevník Chtelnica
20K	23.04.2022 16:00	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	MFK Vrbové
21K	30.04.2022 16:00	Sobota	ŠPORTOVÉ KLUBY BLAVA 1928	TJ Družstevník Chtelnica
22K	07.05.2022 16:30	Sobota	OŠK Šúrovce	TJ Družstevník Chtelnica
23K	14.05.2022 16:30	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	MTK Leopoldov
24K	21.05.2022 17:00	Sobota	TJ Družstevník Brestovany	TJ Družstevník Chtelnica
25K	28.05.2022 17:00	Sobota	ŠK 2011	TJ Družstevník Chtelnica
26K	04.06.2022 17:00	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	OFK - Drahowce
27K	11.06.2022 17:00	Sobota	MFK Vrbové	TJ Družstevník Chtelnica
28K	18.06.2022 17:00	Sobota	TJ Družstevník Chtelnica	ŠPORTOVÉ KLUBY BLAVA 1928

Program 7. liga A mužstvo

15K	20.03.2022 15:00	Nedeľa	OŠK Prašník	TJ Družstevník Chtelnica
16K	27.03.2022 15:00	Nedeľa	TJ Družstevník Chtelnica	ŠK Borovce
17K	03.04.2022 15:30	Nedeľa	TJ Družstevník Chtelnica	TJ Družstevník Breštovany
18K	09.04.2022 15:30	Sobota	TJ Slovan Ostrov	TJ Družstevník Chtelnica
19K	17.04.2022 16:00	Nedeľa	TJ Družstevník Šípkové	TJ Družstevník Chtelnica
20K	24.04.2022 16:00	Nedeľa	FTC Trakovce	TJ Družstevník Chtelnica
21K	01.05.2022 16:30	Nedeľa	TJ Družstevník Chtelnica	TJ Slovan Veľké Orvište
22K	07.05.2022 16:30	Sobota	TJ Družstevník Veľké Kostoľany	TJ Družstevník Chtelnica

Tlačová správa: „Bolo vydané stavebné povolenie na výstavbu Zelenej cesty“

Nastal významný posun v našom snažení o bezpečnú a ekologickú možnosť prepravy medzi Piešťanmi a Vrbovým. Po niekoľkoročnej tvrdnej práci sa nám podarilo získať súhlasné vyjadrenia všetkých dotknutých orgánov a dňa 16.2.2022 bolo vydané stavebné povolenie na Cyklotrasu Zelená cesta – Piešťany – Trebatice – Krakovany – Vrbové.

Cyklotrasa bude mať 7,6 kilometra. Začína pri vyústení podchodu pre chodcov a cyklistov cez železničnú trať Bratislava – Žilina, pri železničnej stanici Piešťany. Pokračuje po ulici Vrbovská cesta, na konci ktorej sa napája na koridor železničnej trate, po ktorom viedie až po železničnú stanici Vrbové. Súčasťou stavby je aj oprava existujúcich mostných objektov na trase cyklotrasy, návrh mobiliáru pre cyklistov v podobe odpočívadla pre cyklistov pri železničnej stanici Trebatice, rekreačnej zóny na železničnej stanici vo Vrbuvej a počítaďlo cyklistov v Piešťanoch. Trasa cyklotrasy križuje dve cesty II. triedy v katastroch Kocurice a Stráže. Tieto prejazdy sú doplnené o návrh a inštaláciu verejného osvetlenia z dôvodu zvýšenia bezpečnosti cyklistov.

Nasledovať bude zháňanie finančných prostriedkov a rokovania o investorovi do zmeny softvérového riadenia železničnej dopravy s cieľom minimalizovať nevyhnutné finančné náklady na realizáciu. Združenie obcí sa bude určite uchádzať o eurofondy. Podat pomocnú ruku pri realizácii stavby prisľúbili aj Ministerstvo dopravy a výstavby SR a Trnavský samosprávny kraj.

Do cieľa nás čaká ešte dlhá cesta. Vydanie stavebného povolenia je ale dôležitý miľník, bez ktorého sme nemohli pokračovať v ďalších krokoch. Prosíme preto všetkých cyklistov z regiónu o trpezlivosť a najmä verejnú podporu Zelenej cesty.

L. Pavlech, výkonný riaditeľ

EKOBRIGÁDA DEŇ ZEME

Jarné upratovanie

2. apríl 2022
Zraz na Járku o 8.30 h.

Poľovná zver v našom regióne – Kuna

Kuna skalná.

BC foto

Kuna lesná (*Martes martes*) a **Kuna skalná** (*Martes foina*) patrí medzi lasicovité malé šelmy. Vyskytuje sa v celej Európe a v Ázii. Na Slovensku žijú skoro všade. Kuny sú obratné, odvážne a veľmi bojovné, údajne preto ich starí Rimania pomenovali *martes*, podľa boha vojny Marsa. Ešte šťastie, že si pri svojich rozmeroch môžu dovoliť uloviť nanajvýš menšie živočíchy.

Kuna lesná má pretiahnuté pružné telo dlhé až 50 cm a hmotnosť 1 až 1,5 kg. Huňatý, asi 30 cm dlhý chvost je na konci zaoblený a pomáha kune udržiavať rovnováhu pri skákaní po konároch stromov. Hustá a lesklá srst je tmavohnedá, na chvoste a labkách takmer čierna. Na hrudi má nepravidelnú žltú škvruňu, ktorá nesiahá až na predné končatiny ako pri kune skalnej. Koniec nosa má čierny a na labkách medzi bruškami prstov jej vyrastá dlhá srst. Samec je o niečo väčší ako samica. Žije výhradne v lesoch, je nočným zvieracom, ale niekedy je aktívna aj cez deň. V priebehu dňa spí v dutinách stromov, vo vtáčích a veveričích hniezdach. Dokáže ľahko šplhať v korunách stromov a preskočiť z konára na konár až na vzdialenosť 3,5 m. Po kmeňoch stromov behá aj kolmo dolu hlavou, a to rovnačo rýchlo ako po zemi. V korunách stromov plieni hniezda a korisť hľadá aj na zemi. Živí sa myšami, plchmi, vevericami, príležitostne chrobákmi a sladkými plodmi. Je veľmi dravá, no v lese väčšinou užitočná. Za noc prejde za potravou aj 6 km a svoje chodníčky si značkuje pachovými výlučkami. V zime počas hladu nepohrdne ani zdochlinou.

Kuna skalná oproti kune lesnej je kratšia má asi 45 cm. Chvost je tenší, menej osrstený, na konci mierne zahrotený a tmavší. Ale je robustnejšia, dosahuje hmotnosť až 2 kg. Samec je o niečo väčší ako samica. Brušká labiek nie sú pokryté srsťou. Ostré pazúry na prstoch jej umožňujú šplhanie aj po zdanlivovo hladkých skalách a stenách. Po zemi sa pohybuje krátkymi skokmi. Srsť má sivohnedú, škvruňa na hrude je biela alebo len slabozltá, dolu sa vidlicovite rozdvojuje a siaha až na vnútornú stranu predných nôh. Kuna skalná sa cez deň ukrýva v skalných dutinách, v kopáčoch dreva, v stodolách, na povalách hospodárskych ale i obytných budov, kostolov či rekreačných chát.

Kuna na lov vychádza za súmraku a spôsobuje značný hluk. Niekedy býva pomerne aktívna aj cez deň. Hlavnou potravou sú myši, potkany, dážďovky, plazy, králiky. Rada navštievuje ovocné sady. Toto rýchle, obratné a pomerne vynaliezavé zviera si totiž s radosťou pochutnáva nie len na domácej hydine, vajciach, zajacoch, ale aj na kábloch v motore auta, či materiáloch používaných na zateplenie domov. Kuna je známa medzi ľuďmi ako „prehrýzač“ kálov. Práve elektrický skrat býva častou príčinou požiaru v dome. Veľa starostí a škôd narobi v streche rodinného domu a podstrešných fóliach. Kuna je vynikajúci lezec a preto dokáže nepozorované vniknúť do strechy po stene domu alebo odkvapovej rúre. Na to, aby sa dostala do podkovia jej stačí priestor s veľkosťou tenisovej loptičky. Kuny sú veľa krát nosičmi prašiviny, besnoty a vonkajších parazitov. Prítomnosť kunity prezrádza nepríjemne páchnuci trus, ktorý býva vo väčších množstvach na povalách alebo popri plotoch a muroch domov.

Oba druhy sa pária v lete. Kuna skalná hlavne na prelome júla a augusta, kuna lesná už od júna do augusta. Pri oboch druhoch sa počas gravidity vyskytuje takzvané latentné štadium. Zárodoch sa začne vyvíjať až vo februári, keď sa zahniedzuje v maternici. Samičky rodia od februára až apríla 2 až 6 slepých mláďat, o ktoré sa starajú obidvaja rodičia. Na jeseň sa osamostatňujú keď ich vodí len matka. Pohlavne dospeievajú v troch rokoch. Kuna sa dožíva približne 10 – 11 rokov. Vo voľnej prírode sme nezaznamenali ich križenie. Kuna je zaradená medzi škodnú polovnú zver a loví sa od 1.9 do 28.2. Na Slovensku sa ročne z každého druhu uloví okolo 500 ks. V našej lokalite tiež sa podarí uloviť niekoľko kusov, ale je to o náhode a šťastí, nakoľko je to veľmi plaché a obozretné zviera.

Text: Ivan Cisár

Foto: Wikimedia Commons

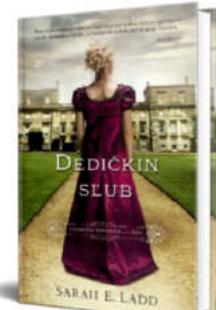
Kuna lesná.

Hľadá sa v Chtelnici priestor na predajňu cca 120- 200 m² na dlhodobý prenájom.
Tel. č.: 0904/ 530 349

DÔLEŽITÉ TELEFÓNNE ČÍSLA

Príbeh slovenskej vedkyne, marsonautky a astrobiologičky Michaely Musilovej od publicistky a moderátorky Lucie Lackovičovej prináša pohľad na zložitú cestu mladej ženy za svojimi snavami.

Prvá časť očarujúcej regentskej trilógie Tajomstvá vresovísk z pera uznávanej americkej spisovateľky Sarah E. Laddovej zavedie čitateľa na malebný anglický vidiek na začiatku devätnásťsteho storočia.

V najnovšom románe Sandra Brown opäť dokázala svoje rozprávačské majstrovstvo. Čitatelia sa môžu tešiť na vynikajúci romantický triler, ktorý ich vtiahne do siete prísne strážených tajomstiev a udrží v napätí až do šokujúceho konca.

Vývoz odpadov

APRÍL

01.04.2022 - BRKO
04.04.2022 - BRKO
06.04.2022 - KO
07.04.2022 - KO
08.04.2022 - BRKO
11.04.2022 - BRKO
14.04.2022 - BRKO
19.04.2022 - BRKO
21.04.2022 - Plasty
22.04.2022 - BRKO + Plasty
25.04.2022 - BRKO
27.04.2022 - KO
28.04.2022 - KO
29.04.2022 - BRKO

23.05.2022 - BRKO

26.05.2022 - Plasty
27.05.2022 - BRKO + Plasty
30.05.2022 - BRKO

JÚN

03.06.2022 - BRKO
06.06.2022 - BRKO
08.06.2022 - KO
09.06.2022 - KO
10.06.2022 - BRKO
13.06.2022 - BRKO
17.06.2022 - BRKO
20.06.2022 - BRKO
23.06.2022 - Plasty
24.06.2022 - BRKO + Plasty
27.06.2022 - BRKO

29.06.2022 - KO
30.06.2022 - KO
01.07.2022 - BRKO

MÁJ

02.05.2022 - BRKO
06.05.2022 - BRKO
09.05.2022 - BRKO
13.05.2022 - BRKO
16.05.2022 - BRKO
18.05.2022 - KO
19.05.2022 - KO
20.05.2022 - BRKO

KO - Komunálny odpad
BRKO - Biologicky rozložiteľný kuchynský odpad

PORUCHOVÉ LINKY

Elektrina - 0800 111 567

Voda - 033/596 61 94

Plyn - 0850 111 727

Káblovka - 0902 441 588

Tiesňové volanie - 112

OBECNÝ ÚRAD *

033/779 41 25, 033/779 42 05
0901 910 009

Po	8:00 - 12:00
Ut	nestránkový deň
St	13:00 - 17:00
Št	nestránkový deň
Pi	8:00 - 13:00

OBECNÝ PODNIK SLUŽIEB *

033/779 42 02

POŠTA Chtelnica *

033/779 41 38

Po	7:30 - 11:30	13:00 - 15:00
Ut	7:30 - 11:30	13:00 - 15:00
St	7:30 - 11:30	13:00 - 17:00
Št	7:30 - 11:30	13:00 - 15:00
Pi	7:30 - 11:30	13:00 - 15:00

LEKÁREŇ

033/779 42 60

AMBULANCIA VŠEOBECNÉHO LEKÁRA

MUDr. Lucia Gajdošová

033/779 41 18 - od 13:00 do 14:00
ambulanciachtelnica@gmail.com

AMBULANCIA PRE DETI A DORAST s. r. o.

MUDr. Marta Hermanová

033/779 42 11, 0908 718 813

ZBERNÝ DVOR

pondelok zatvorené

utorok-piatok 8:30 - 16:30

sobota 8:00 - 13:00

nedel'a zatvorené

Obedné prestávky (okrem soboty)
12:00 - 12:30

* Úradné hodiny sa môžu lísiť
v závislosti od aktuálnej
epidemiologickej situácie.